

*Ткачук О.М., завідувач філії,
Національний військово-історичного музей України
Волинського регіонального музею
українського війська та військової техніки
(м. Луцьк, Україна)*

**ВОЛИНСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ:
ДОСВІД ВІЙСЬКОВО-ПАТРИОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ
(2018–2020 рр.)**

З давніх-давен український народ пле-кає священну традицію — вкарбовувати у свідомість прийдешніх поколінь пам'ять про подвиги його найкращих синів і дочок, які сповна виконали свій почесний військо-вий обов'язок.

Всяка війна жахлива, бо приносить смерть, ламає людські долі, несе розруху і розпач, особливо, коли тривожить свідо-мість, що ворог — це той близький сусіда, слов'янин і брат по вірі, з котрим століт-тями жили пліч-о-пліч. Український народ вкотре довів спроможність захищати свою державу. Зараз на Сході України обороня-ють рідну землю справжні патріоти. Для них є справою честі й гідності виконати по-ставлені завдання. Нашими військовослуж-бовцями пишається вся країна, на їхньому прикладі неодмінно виховуватимуть нові покоління українських воїнів та молодих людей, здатних побудувати нову Україну.

У час військової загрози, пріоритетною частиною національного виховання є вій-ськово-патріотичне виховання. Саме тому філія НВІМУ — Волинський регіональ-ний музей українського війська та військо-вої техніки постійно організовує зустрічі з представниками організацій та установ

Збройних Сил України в питаннях підго-товки молоді до збройного захисту держа-ви, співпрацює з військовим комісаріатом у питанні проведення навчально-польових зборів на базі військових частин з добро-вольцями і резервістами та акції «Контрак-тна армія», проводить уроки «Захист Ві-тчизни» для учнів та студентів навчальних закладів Волині.

На Волині постійно проводяться тре-нувальні збори бійців територіальної обо-рони. Основними завданнями бригади те-риторіальної оборони є: охорона і захист державного кордону, забезпечення надій-ного функціонування органів державної влади, державного управління, боротьба з розвідувально-диверсійними силами про-тивника та незаконно утвореними військо-вими формуваннями, забезпечення право-вого режиму військового стану. Всім нам треба усвідомлювати, що братися за зброю тоді, коли прийде ворог, уже буде пізно. Нам до цього готуватися необхідно зазда-легідь.

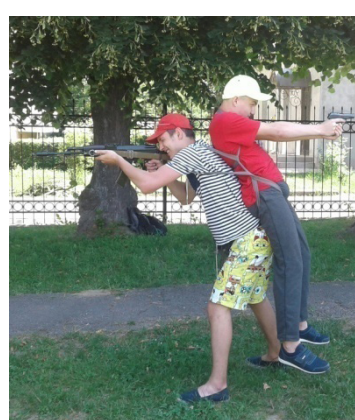
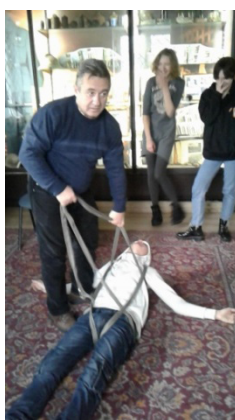
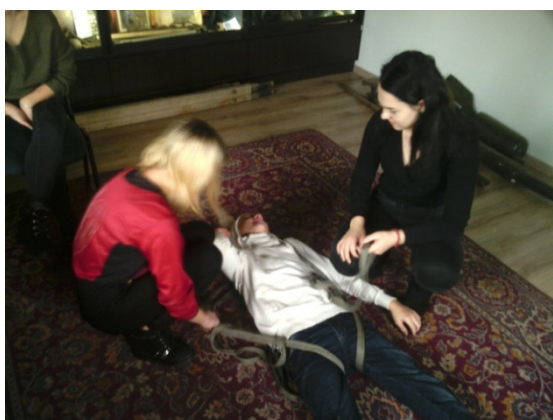
Саме тому з 31.07 по 02.08 взято участь в навчаннях загонів територіальної оборо-ни Волині на полігоні у м. Володимир-Во-линському.

Музей тісно співпрацює з громадською організацією «Терен». До складу організації входять переважно жінки, які ще з перших днів Революції Гідності почали готуватися до захисту кордонів України. Нині члени «Терену» включені до загонів територіальної оборони Волині й проводять активну військово-патріотичну діяльність

серед школярів та молоді, передають молодшому поколінню навички з військової справи і тактичної медицини.

При сприянні активістів громадської організації «Терен» відвідувачі музею мають змогу ознайомитись із сучасними методами евакуації поранених із поля бою за допомогою евакуаційної стропи.

Набуті в закладах освіти військові знання та навички визначатимуть рівень спроможності виконання конституційного

обов'язку громадянином України щодо захисту Вітчизни. На сьогодні навчальні заклади є єдиним центром з підготовки всіх

без винятку юнаків (незалежно від того, будуть вони призвані на строкову військову службу в мирний час чи ні) до захисту Вітчизни. В цій ситуації надзвичайно зростає роль предмета «Захист Вітчизни» як складової частини військово-патріотичного виховання, спрямованої на підготовку юнаків у теоретичному, практичному, фізичному і психологічному плані до майбутньої військової діяльності.

У Музеї постійно проводяться уроки «Захист Вітчизни» для студентів та учнів освітніх закладів з набуттям навичок розбору і складання автомата Калашникова

та (АКМ) та ПМ, спорядження магазинів до них. Також вони знайомляться з експозиціями та тематичними виставками, зокрема, із бойовою технікою, що використовується ЗСУ в зоні проведення АТО/ООС. Вивчають також матеріальну частину АГС, ручних гранат, протипіхотних та протитанкових мін, зброї часів Другої світової війни.

При сприянні активістів громадської організації «Терен» мають змогу ознайомитись із сучасними методами евакуації поранених із поля бою за допомогою евакуаційної стропи.

Спільно з Волинським обласним військовим комісаріатом було проведено акцію «Контрактна армія». На території музею було встановлено агітаційний намет. Військові наголосили, що тільки сильна та професійна армія є гарантом безпеки та свободи нашої держави, нашого народу, наших дітей. Відвідувачі мали можли-

вість поспілкуватись з представниками військкомату, дізнатись про різні зразки сучасної стрілецької зброї та періоду Другої світової війни. Проведені уроки військово-патріотичного виховання «Захист Вітчизни» з набуттям навичок розбору і складання автомата Калашникова (АКМ) та ПМ.

2 липня філія Музею отримала Подяку від Управління освіти, науки та молоді за сприяння в організації та проведенні XIII обласного Фестивалю фізичної культури та військово-патріотичного виховання учнівської молоді Волині, що проходив

05–10.06.2018 року в с. Гаразджа Луцького району.

4 серпня з метою агітації контрактної армії проведено екскурсії та уроки військово-патріотичного виховання для учасників музичного фестивалю Бандерштат.

26 серпня з метою підвищення іміджу Збройних Сил України у торгово-розважальному центрі «Порт Сіті», де проводився дитячий фестиваль професій, спільно з Волинським обласним військовим комісаріатом було розгорнуто агітаційний намет:

«Моя професія — воїн» та проведено заняття «Захист Вітчизни» набуттям навичок розбору і складання автомата Калашникова (АКМ) та ПМ, при цьому було та представлено зразки озброєння та військового спорядження.

13 жовтня Музей був одним з контрольних пунктів квесту «Знай наших», організований КЗ «Центр національно-патріотичного виховання дітей та молоді» разом з філією НВІМУ — Волинським РМУВВТ. Під час проходження квесту учасники мали змогу перевірити знання про визвольні змагання, козацьку

добу, видатних діячів XIX–XX століття, здобути навички з розбору та складання автомата Калашникова та краще пізнати історичні місця Луцька. За підсумками набраних балів перемогу здобула команда «Малімон». За допомогу в організації та проведенні заходу організатори висловили Музею вдячність.

З метою підвищення іміджу Збройних Сил України щороку проводимо сімейне свято із символічною назвою «Козацькому роду нема переводу» та проводимо уроки «Захист Вітчизни» зі зразками озброєння

та військового спорядження у школі-ліцеї № 22 в м. Луцька, приурочене до Дня захисника України. В цьому заході приймають участь не тільки учні, а й батьки школярів та мешканці мікрорайону.

14 жовтня згідно наказу начальника Луцького військового гарнізону № 62 від 03.10. 2018 р. до Дня захисника України прийнято участь у заходах, що проходили в м. Луцьк. Зокрема, на Театральному

майдані було розгорнуто макети озброєння з фондів Музею, яке використовується в зоні АТО/ООС та проведено уроки «Захист Вітчизни».

З метою якісного проведення показових занять з командно-штабних навчань з зоною ТРО № 1 в селі Сокиричі на прохання військового комісара з фондів Музею було

надано предмети учбової зброї, а працівники філії наочно продемонстрували принцип їх дії.

На початку січня 2019 року філія Музею провела історико-краєзнавчий круглий стіл «Ми не можемо жити тією війною, але повинні пам'ятати...», приурочений до 75-ї річниці вигнання нацист-

ських окупантів з Луцька та Волинської області.

Прийняли участь у цьому заході науковці, краєзнавці, архівісти, представники обласного військомату та місцеві ЗМІ.

01 лютого небайдужими громадянами Луцька після заходів на меморіалі «Вічної Слави», присвяченому Дню вигнання нацистських окупантів з Луцька та Во-

линської області, у філії Музею відбулось покладання квітів до стели Героїв Радянського Союзу, які загинули на території Волинської області;

В березні спільно з волонтерською групою БФ «Слава» під керівництвом О. Кваши проведено день розваг і відпочинку для

дітей, батьки котрих полягли в зоні АТО/ООС на території культурно-розважального центру «Адреналін-Сіті»;

17 березня 2019 року відбулися урочистості з нагоди святкування 20-ти річного ювілею філії Музею. На святкування завітали представники міської та обласної ради, віце-консул Генерального консульства Республіки Польща у Луцьку Марек Запур, НВІМУ, військомату, військового ліцею, громадських організацій, місцеві ЗМІ та кореспондент газети «Голос України».

На цих заходах присутні мали змогу подивитися виступ клубу Середньовічного бою «Айна Бера» м. Луцька та представників «Козацького стрілецького братства», реконструкцію середньовічних боїв, оглянути виставку козацького та лицарського озброєння, здобути навички стрільби з лука, покуштувати смачного козацького кулешу. На заходи були запрошені діти, батьки яких за-

гинули в зоні АТО/ООС захищаючи нашу Батьківщину.

Окремо було вшановано пам'ять добровольця та члена «Козацького стрілецького братства» Сергія Климчука, який загинув в зоні АТО і якому 19 березня 2019 р. виповнилося б 50 років. Перед присутніми виступили побратими та близькі родичі Героя.

Окрім того, присутні мали змогу переглянути виставку «Польська авіація в часи 2-ї світової війни» та експозицію «Волиняни на захисті суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності України в 2013–2018 рр.».

Під час заходів, присвячених 20-ти річчю створення Музею, було вручено багато пам'ятних Грамот та подарунків;

Разом з віце-консулом Генерального консульства Республіки Польща у Луцьку Мареком Запур, відкрито виставку «Поль-

ська авіація в часи Другої світової війни», приурочену до 20-ти річчя створення філії НВІМУ — Волинського РМУВВТ;

21 квітня на території музею відбулося проведення фізкультурно-оздоровчих та

спортивно-масових заходів з нагоди 33-ї річниці аварії на ЧАЕС.

2 травня відкрито фотовиставку кораблів ВМФ приурочену 100-річчю підняття українських прапорів на Чорноморському

флоті і проголошення його флотом Української Народної Республіки;

08 травня відкрито тематичну виставку приурочену Дню Перемоги та 75-й річниці вигнання нацистських окупантів з Волині

та України. Ця подія висвітлена у місцевих телеканалах та радіо;

28 травня на території музею змонтовано пам'ятник прикордонникам, який

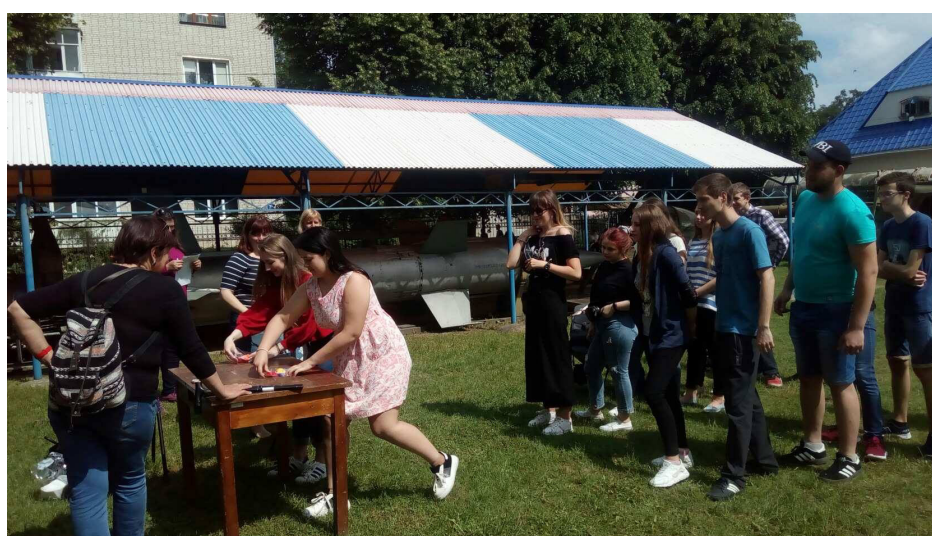
перевезений з Луцького прикордонного загону;

29 травня у філії Музею відбувся захід, приурочений Всеукраїнському дню краєзнавців — урочиста посвята музеєзнавців факультету документознавства і музейної справи Східноєвропейського

національного університету імені Лесі Українки.

Під час урочистостей проведено різноманітні ігри та вікторини. Заходи закінчено святковим козацьким кулішем;

31 травня у філії Музею для членів Української спілки в'язнів — жертв нацизму в рамках програми «Культура пам'яті в діалозі поколінь» проведено екскурсії.

Головою Української спілки в'язнів — жертв нацизму Маркіяном Демидовим для музею подаровано мемуари і авторські книги;

11 червня у філії Музею відкрито та презентовано виставку Українського

інституту національної пам'яті — «Донбас»: перепрочитання образу.

21 червня на території музею відбувся мітинг-реквієм до Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв Другої світової війни та відкриття відреставрованого пам'ятника воїнам 98-го Любомльського прикордонного загону. Він був встановлений на початку 1950-х років у сквері в центрі

м. Любомля, а наприкінці 1990-х переміщений на розвилку доріг біля міста. На початку 2000-х його перевезли в музей Луцького прикордонного загону, а в 2018 році — демонтували. Відреставрований пам'ятник встановлений у музеї в червні 2019 року;

Отримано автомобіль як музейний експонат, що брав участь у військових

діях на Сході країни та зйомках фільму «Кіборги»;

Відбулися заходи, присвячені Дню захисника України та Покрови Пресвятої Богородиці. Відбулась акція «Мій тато-Герой!», де дітям з сімей загиблих військовослужбовців в зоні АТО/ООС Луцького та

Ківерцівського районів було вручено подарунки.

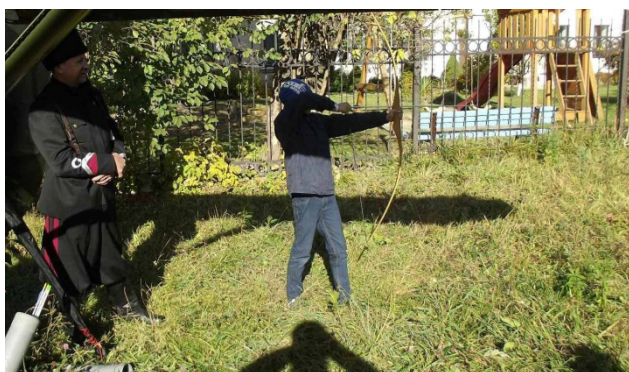
Представники Волинського козацького стрілецького братства організували для дітей на території Музею виставку

козацької зброї, козацькі забави, посвяту в козачата дітей полеглих за Україну військовослужбовців та смачний святковий куліш. Дітей розважала також аніматор Ірина Гайдай.

Потім долучився до заходів аероклуб «Крила Волині» із села Крупа під егідою Василя Федоровича Гериліва. Провели екскурсійні польоти для дітей та членів їх сімей.

Музей висловлює особливу подяку меценатам, які долучились до заходів, а саме: Олегу Богдановичу Берекеті, Сергію Анатолійовичу Гетьманчуку, Сергію Юхимовичу Пітелю, Олегу Миколайовичу Дмитруку, Вадиму Володимировичу Радіону, Сергію Аркадійовичу Лук'янову, Вадиму Миколайовичу Лук'янчуку, Вікторії Володимирівні Мавродій та усім хто долучився до святкування;

За 2018–2020 рр. експозиція музею поповнилась чималою кількістю важливих експонатів.

За сприяння колишнього заступника начальника Національного університету оборони України ім. Івана Черняхівського полковника В.С. Хацановського до музейного зібрання свої особисті речі (мундири парадні) передали:

- экс-міністр оборони України (1993–1994рр.), генерал армії В.Г. Радецький;
- экс-начальник Генерального штабу ЗСУ, генерал армії у відставці В.М. Муженко;
- полковник ЗСУ у відставці І.М. Пюрко;
- форма одягу польова экс-начальника Об'єднаного оперативного штабу ЗСУ С.І. Насва;
- кітель парадний генерал-полковника М.В. Коваля;
- форма одягу повсякденна капітана ЗСУ К.В. Коваля, який навчається у Національному університеті оборони України ім. Івана Черняхівського;
- форма одягу парадна та польова генерал-полковника ЗСУ С.М. Попка.

До музейного зібрання було передано шеврони Збройних Сил України військовослужбовців, які проходили службу в зоні АТО/ООС та інших регіонах нашої держави, подаровані підполковником С.Ю. Барановим.

У зв'язку з поширення пандемії та введенням карантинних обмежень, проведення масових заходів у музеї було скасовано. Тому колективом музею було проведено реставраційні роботи музейних предметів у кількості 23 одиниці, а саме військової техніки та озброєння, яка експонується на відкритому майданчику. Було прийнято рішення реставрувати техніку у камуфляжних схемах та з логотипами, які використовуються у Збройних Силах України.

23 серпня у філії Музею проведено заходи, присвячені Дню Державного Прапора

та Дню Незалежності України. Відбулась акція, започаткована в минулому році «Мій тато-Герой!», де дітям з сімей загиблих військовослужбовців в зоні АТО/ООС Луцького та Ківерцівського районів було проведено екскурсії по музею та вручено пам'ятні подарунки. Розпочато заходи з вітальних слів: завідувача філії Олега Ткачука, представника Луцького деканату ПЦУ та отамана «Волинського козацького стрілецького братства» Володимира Перчука. В Музей для постійного зберігання урочисто передано копію Штандарту гетьмана Богдана Хмельницького, оригінал якого зберігається у Швеції. Штандарт безкоштовно для Музею виготовив художник, геолог та український патріот Сергій Солодкий. Далі читали вірші та прозу: голова літстудії «Без меж», учасник АТО, співробітник музею Валерій Гнатюк, учасник літстудії «Без меж», учасник АТО Олександр Павшук, голова літстудії «Зорі над Стиром» Микола Шостак, а також співали: поет, бард, учасник АТО Юрій Щербик, волонтер, поет, бард Микола Більшевич. Під час перебування на території музею дітей розважали аніматори.

Разом з представниками Музею та представниками «Волинського козацького стрілецького братства» для дітей організовано уроки військово-патріотичного виховання, виставку козацької зброї, козацькі забави та смачний козацький куліш. Потім до заходів долучився аероклуб «Крила Волині» із села Крупа під егідою Василя Федоровича Гериліва, які провели екскурсійні польоти для дітей та членів їх сімей.

Окремо було вшановано пам'ять добровольця та члена «Козацького стрілецького братства» Сергія Климчука, який загинув в зоні АТО. Перед присутніми виступили побратими та близькі родичі героя. Музей висловлює особливу подяку меценатам, які долучились до

заходів, а саме: Олегу Богдановичу Берекеті, Сергію Юхимовичу Пітелю, Вадиму Володимировичу Радіону, Сергію Арка-

дійовичу Лук'янову, Вадиму Миколайовичу Лук'янчуку та усім, хто долучився до святкування;

Уся діяльність нашого Волинського регіонального музею направлена на виховання українців у дусі поваги до себе, популяризацію української історії, досягнень України.

Патріотичне виховання — це виховання найважливіших духовно-моральних і культурно-історичних цінностей, що відображають специфіку формування та розвитку українського суспільства і держави, наці-

ональної самосвідомості, способу життя, світорозуміння і долі нації. Воно включає безмежну любов і відданість своїй Батьківщині, гордість за приналежність до великого народу України, до його звершень, випробувань і проблем, шанування національних святинь і символів, готовність до гідного і самовідданого служіння суспільству і державі.